

"נשבעים לחיים"



שבועים לחיים, החינוך, האדריכלות, הכסף, החבר!

הסתדרות הנוער
העובד והלומד



הנחיות ונהלים

חגי מעלות

שנת הפעילות
2016 – תשע"ז

7.1 כללי

7.1.1 ההנחיות שלהלן עוסקות בסדרי הבטיחות שיש לנקוט במסגרת פעילויות ואירועים המתבצעים בתוך המוסד החינוכי ומחוצה לו. ההנחיות מפרטות את פעולות הבטיחות שיש לבצע לקראת האירוע, בעת האירוע ואחריו. חשוב לציין שקיימים חוזרי מנכ"ל מפורטים בנושא של אירועים המתבצעים בתוך המוסד ומחוצה לו:

- אירוע בתוך המוסד החינוכי: חוזר הוראות הקבע עג/2(א), סעיף 5.3-63, "הנחיות ביטחון באירועים המתקיימים בתוך המוסד החינוכי"
- אירוע מחוץ למוסד החינוכי הכולל טקסים, כנסים, עצרות ואירועי במה: חוזר הוראות הקבע סה/9(ג), "טיולים – היבטים פדגוגיים-ארגונים, בטיחותיים וביטחוניים והביטחון בפעילות חוץ-בית-ספרית".

7.1.2 בכל פנייה של מנהל בית הספר אל קב"ט מוסדות חינוך בנושא האירועים עליו לקבל הנחיות בכתב.

7.1.3 באירועי ספורט שבהם מעל 1,000 איש מנהל בית הספר מחויב בעמידה בחוק מניעת אלימות בספורט 2008. בנוסף עליו לפנות לקב"ט הרשות ולקבל הנחיות בכתב. כמו כן יש לפנות למפקח על החינוך הגופני במטה ולדווח לו על קיום של אירוע כאמור בטרם יוחלט על קיום האירוע.

7.2 תכנית האבטחה

לכל אירוע חייבת להיות תכנית אבטחה. תכנית אבטחה מפורטת מובאת בחוזר הוראות הקבע עג/2(א) העוסק ב"נוהלי הביטחון בבתי הספר", בסעיף 5.3-63, ס"ק 2. נוסף לתכנית האבטחה על מנהל האירוע לדאוג לשמירה על כללי הבטיחות בהתאם להנחיות ב-7.3-7.7 שלהלן.

7.3 דרישות מיוחדות להבטחת הבטיחות באירוע המתקיים באולם

7.3.1 להבטחת הבטיחות באירוע המתקיים באולם מחוץ למוסד החינוכי יש לפנות לקב"ט הרשות ולקבל את הנחיותיו בכתב.

7.3.2 להלן כללים להבטחת הבטיחות באירוע המתקיים באולם בתוך מוסד החינוך:

- א. התלמידים ייכנסו לאולם ויצאו ממנו לפי סדר הכיתות ובליוי המורים. המורים יישארו צמודים לכיתותיהם במשך כל האירוע.
- ב. תלמידי הכיתות הנמוכות ישבו קרוב לפתחי היציאה.
- ג. באולם או בקרבתו יימצא מכשיר טלפון נייד או נייד לצורך התקשרות נוחה ומהירה בעת הצורך.
- ד. דלתות האולם, ובכלל זה פתחי החירום, לא יינעלו ויהיו פתוחות ליציאה מיידי בעת הצורך, כל זמן שנמצאים בו תלמידים.
- ה. לא תורשה הדלקת אש באולם.
- ו. בכל אולם חייבת להימצא ערכת עזרה ראשונה.

7.4 דרישות מיוחדות להבטחת הבטיחות של הבמות

בבתי ספר רבים יש במות בנויות. במקרה שבמה נבנית כחלק מאירוע במוסד חינוכי על האחראי על הבטיחות ועל הביטחון של האירוע לבדוק את יישום הכללים האלה:

7.4.1 לא תוקם במה על בסיס בלתי יציב כמו על כיסאות ועל שולחנות.

7.4.2 כל במה לאירוע מחויבת באישור מהנדס קונסטרוקציה המעיד על תקינותה, ועל התאמתה לעומס הצפוי עליה.

7.5 דרישות מיוחדות להבטחת הבטיחות של מערכת החשמל

7.5.1 סעיף זה מפרט את סדרי הבטיחות באירועים שבהם נבנית מערכת חשמל ותאורה לאירוע.

7.5.2 על פי חוק החשמל התשי"ד-1954 –

- "לא יתקין אדם מתקן חשמלי ולא ישנה בו שינוי יסודי אלא על-פי היתר בכתב מאת המנהל ובהתאם לתנאי ההיתר";
- "לא יעסוק אדם בביצוע עבודת חשמל, אלא אם יש בידו רישיון מאת המנהל* המתיר לו ביצוע עבודה מסוג זה ובהתאם לתנאי הרישיון; תקופת תוקפו של הרישיון תיקבע בו".

7.5.3 כללים להבטחת הבטיחות

- א. כנאמר בחוק החשמל, מערכת החשמל, לרבות התאורה, תותקן אך ורק בידי חשמלאי מוסמך.
- ב. התלמידים לא יורשו להפעיל מכשיר הקשור לרשת החשמל אלא לאחר בדיקת חשמלאי מוסמך ובאישור של המנהל או של האחראי על הבטיחות והביטחון של האירוע.
- ג. לא ייתלו או יודבקו קישוטים, שרשרות, כרזות ואבזרי נוי על גופי תאורה ועל חוטי חשמל.

7.6 דרישות מיוחדות להבטחת הבטיחות באירוע שנעשה בו שימוש באש

7.6.1 כללי

- א. אירועים שיש בהם שימוש באש שכיחים, והם חלק מקובל במגוון רחב של אירועים לאורך השנה, הן בבתי הספר והן במסגרות נוספות של החינוך הבלתי פורמאלי. אירועים כאלה מתקיימים בדרך כלל בפתחת השנה, בחג החנוכה או באירועי סיום למיניהם.
- ב. בכל אירוע שיש בו שימוש באש יעברו המורים והתלמידים תדריך מסודר אשר ידגיש את הסיכונים ואת ההתנהגות הראויה במהלך טקס האש.
- ג. לכל אירוע שמתבצע בו שימוש באש בבית הספר או בתנועת הנוער ימונה אדם בוגר האחראי על האירוע, והוא יתוודך ויפעל לפי הנחיות נוהל זה. תכנית הבטיחות, סידורי הבטיחות וכללי ההתנהגות של האירוע יאושרו על ידי מנהל בית הספר.
- ד. להלן אירועי הבטיחות העלולים להתרחש והסיכונים המרכזיים הדורשים תשומת לב מיוחדת:

- (1) כוונות כתוצאה ממגע עם האש או מקרבה אליה
- (2) שימוש בחומרים לא נכונים או אסורים שעלולים לגרום להצתה ולפגיעה קשה במדליקי כתובות האש
- (3) פגיעה מיתדות או מחוטי ברזל מתוחים (מיתרים) המחזקים את כתובות האש במהלך הטקס ולאחריו
- (4) התמוטטות של מערכת כתובות אש שלא נתמכו ולא עוגנו כראוי והיפגעות מהם
- (5) פגיעה מכלי רכב במהלך מרוץ הלפיד.

7.6.2 הדלקת כתובות אש

א. ארגון השטח וההכנות

- (1) בסמוך לכתובות האש יהיו 4 מחבטים או דליים עם שק רטוב ו-4 מטפים לכיבוי. רצוי לדאוג במידת האפשר לצינור מים בקרבת מקום ובהישג יד. אם מדובר בכתובת אחת קצרה של 2-4 מילים, אפשר להסתפק בחצי מכמות המחבטים והמטפים.
- (2) טקסי האש והדלקת כתובות האש יתקיימו בחצר ובשטחים פתוחים בלבד ולא באולמות ובמקומות סגורים.
- (3) מומלץ לקיים אירועים אלו בשטחים פתוחים כמו שפת הים, רחבות חול פתוחות וגדולות, שדה חרוש וכדומה.
- (4) אסור לקיים אירוע שיש בו שימוש באש במקומות המפורטים להלן המוגדרים כשטח סכנה:
 - שטח הצמוד לבתי מגורים
 - שטח הנמצא בתוך חורשת עצים או צמוד אליה
 - שטח חנייה של כלי רכב
 - מתחת לקווי מתח עליון
 - בקרבת כביש
 - בקרבת מתקני דלק וגז
 - סמוך לאתר חומרים מסוכנים.
- (5) **המרחק המזערי משטח הסכנה המותר לביצוע האירוע יהיה 25 מטר.** אם יש חריגה מהוראה זו, **יש חריגות משטח הסכנה**, חובה להיוועץ עם נציגי תחנת הכיבוי האזורית.
- (6) אסור לשלב אמצעי פירו-טכני בתוך מתקני האש. בכל הקשור להפעלת זיקוקי דינור ראה להלן, ב"שימוש בזיקוקי דינור".
- (7) האזור שמותקנות בו כתובות האש יהיה מגודר ומסומן באופן שהקהל הרחב והצופים לא יוכלו להיכנס ולגשת אליו. הגדר תהיה קשיחה או שיוקמו באזור הכתובת מחסומי ברזל. כמו כן תהיה גדר אשר תתחם את קהל הצופים. יש להקפיד על מרחק של 30 מ' לפחות בין הלהבות לבין קהל הצופים.
- (8) ימונה צוות שיהיה אחראי לדאוג לכיבוי האש בשעת הצורך. צוות זה יתודרך ויכיר את המחבטים ואת המטפים וידע איך לפעול במצבי חירום ואיך להזעיק את שירותי הכבאות בשעת הצורך.
- (9) עוד בשלב התכנון, טרם מיקום הכתובות, יש לקחת בחשבון את כיוון הרוח ואת מיקום הססמאות הדולקות ביחס לקהל, וזאת כדי שהעשן והלהבות לא יופנו כלפי הקהל.
- (10) הססמאות תהיינה מרוחקות כ-2.5 מ' זו מזו.
- (11) בעת ההכנה להדלקת האש יש להקפיד על שימוש בסולר או בקרוסין (נפט). יש להרטיב את בדי היוטה שהססמאות וכתובות האש בנויות מהם בחומרים אלו בלבד. **אין להשתמש בבנדין, בכוהל, באצטון או בכל חומר אחר.**
- (12) לפני הדלקת הכתובות והמתקנים יש להרחיק את כל הנזלים והחומרים הדליקים מסביבת האש, הקהל וכתובות האש.
- (13) סמוך לכתובת האש, ובמרחק בטוח ממנה, תוצב עמדת כיבוי.
- (14) נוסף לעמדת הכיבוי ימצאו במקום 5 דליי מים. הלפידים שבאמצעותם מדליקים את כתובות האש יכובו אך ורק על ידי טבילה בדליי המים.

- (15) הדלקת הסמאות תבוצע על ידי תלמידים בוגרים מכיתות י"ב או על ידי חניך בוגר בתנועה שקיבל הדרכה. כלל הפעילות תהיה בהשגחת מורה אחראי. הדלקת האש תהיה באמצעות לפיד שאורכו לא יעלה על אורך הזרוע של התלמיד. יש להקפיד כי בגדיהם של מדליקי האש יהיו יבשים וארוכים ושהם ינעלו נעליים גבוהות. לבעלי שיער ארוך מומלץ לחבוש כיסוי ראש (כובע או מטפחת).
- (16) מומלץ להרטיב את שטח הכתובות והסמלים במים לפני תחילת המפקד.
- (17) שטח הדלקת הכתובות יהיה מסומן בחבל, ועל החניכים יאסר להימצא בתוכו.
- (18) הספגת כתובות האש תיעשה כשעתיים לפני הטקס. בשום אופן אין לעשות זאת במהלך הטקס.
- (19) בעת העמדת הכתובות יש לדאוג לעגינה נכונה באמצעות חוטי ברזל ויתדות ולסמנם בפסי בד לבנים ובולטים.
- (20) הדלקת הכתובות תיעשה באמצעות לפיד שעווה או באמצעות מוט עץ שאורכו 1.5 מ' לפחות ובקצהו יוטה טבעית מלופפת בחוט ברזל וספוגה בסולר.
- (21) אין להשתמש ב"שערי אש".
- (22) הפעלת אומגות אש תאושר על ידי מנהל הבטיחות התנועתי, או על ידי יועץ הבטיחות בבעלות שאין לה מנהל בטיחות.
- (23) אין להשתמש בלפיד הבנוי מקופסת שימורים.
- (24) כיבוי כתובת האש או סמל האש ייעשה בהשגחתו הישירה של המדריך האחראי, והוא יודא כי האש כובתה לחלוטין.
- (25) אין לכבות כתובות אש וסמלי אש בעת בערתם (למעט במצבי חירום). יש להמתין עד תום הבערה והתקררותם של שלדי הברזל ורק אז להתיז מים על השטח שמתחת לכתובות או לסמלים, לפרקם, להוציא את היתדות ואת חוטי ברזל הקשירה ולוודא שוב שהכיבוי מוחלט.
- (26) לאחר פירוק הכתובות והסמלים יש להשאיר את השטח נקי ומסודר כראוי ולאחסן את הציוד במחסן סגור או במקום מוגן המיועד לכך.

ב. הנחיות ביטחון

- (1) לכל אירוע ימנה מנהל בית הספר אחראי לשמירה על הביטחון, על הסדר ועל שלומם של המשתתפים שיפעל בהנחיית רכז הביטחון הבית-ספרי.
- (2) לאירוע תהיה תכנית אבטחה שתאושר על ידי קב"ט מוסדות החינוך ברשות ותכלול מאבטחים סטטיים בשער הכניסה הראשי, מאבטחים ניידים (פטרול), סדרנים וסידורי רפואה.
- (3) לאירוע שיש בו יותר מ-500 איש יש להתקין מערכת כריזה.

4 שירותי רפואה

- באירוע בתוך בית הספר אין חובה לנוכחות שירותי רפואה כגון מגיש עזרה ראשונה או חובש.
- באירוע המתקיים מחוץ לבית הספר שאיננו טיול יכתיב קב"ט מוסדות החינוך הרשות את הנחיות שירותי הרפואה.

7.6.3 תהלוכת לפידיים

- א. תהלוכת לפידיים והדלקת מדורות במסגרת מוסד החינוך מחייבות אישור מוקדם של מנהל המוסד והנחיות בכתב של קב"ט הרשות.
- ב. תהלוכת לפידיים תתואם עם מנהל בית הספר ותאושר על ידו, ובתנועת נוער היא תאושר על ידי הרכז המחוזי.
- ג. תהלוכת לפידיים מותרת לתלמידים מכיתה ד' ומעלה.
- ד. בכל קבוצה של 20 ילדים יהיו 4 מדריכים אשר יפקחו על נושאי הלפידים ויפעלו מיד במקרה שלפיד נופל או בכל מצב אחר שיש בו סיכון.
- ה. מנהל המוסד ימנה אחראי שיקבע את מסלול התהלוכה.
- ו. לפני התהלוכה יתודרכו כלל התלמידים ויוזהרו באשר לסכנות הצפויות במהלך האירוע.
- ז. ההליכה עם הלפידים תנוע רק במרכז הדרך או הכביש. לא תהיה תנועה על המדרכות או בסמוך למכוניות חונות. ציר התנועה ייסגר לתנועת כלי רכב בתיאום עם משטרת ישראל.
- ח. הלפידים יהיו עשויים משעווה או בנויים באופן שלא יסכנו את התלמידים האוחזים בהם. יש להקפיד על התקנת לוחית עגולה מתחת לראש הלפיד המונעת טפטוף שעווה כלפי מטה.
- ט. מסלול התהלוכה ייקבע באופן שהעשן לא יתפזר על הצופים.
- י. ייקבעו נהלים ברורים במהלך התהלוכה ויישמרו רווחים של זרוע וחצי לפחות בין מחזיק לפיד לחברו. אורך הלפיד לא יעלה על אורך הזרוע של התלמיד. לכל קבוצת תלמידים או חניכים ייקבע אחראי אשר יקפיד על המרווחים בין נושאי הלפידים. כאשר יש יותר מקבוצה אחת, יהיה המרווח בין הקבוצות לפחות 4 מ'.
- יא. לפני היציאה לתהלוכה יתורגלו התלמידים בכיבוי אש הלפיד במצב חירום. הפקודה למצב זה תהיה "לפיד כבה!".
- יב. בכניסה למתחם הטקס יוצבו דל"י מים וחביות מים לכיבוי הלפידים הבערים בסיום התהלוכה.

7.6.4 שימוש בזיקוקין די-נור

- א. זיקוקין די-נור הם חומרים מסוכנים ורגישים לפיצוץ בשל חומר הנפץ שהם מכילים. הפיקוח עליהם מעוגן בחוק חומרי הנפץ שנחקק ב-1954 (התשי"ד) ועם השנים נוספו אליו תקנות. החוק ותקנותיו מגדירים בצורה מפורטת את כללי השימוש בחומרי נפץ, אחסנתם, יבואם ומכירתם וכן את החלוקה הברורה בין הרשויות לגופים השונים באחריות הפיקוח על הזיקוקים.
 - ב. מפעילי מחנות המעוניינים לשלב בטקסי הסיום הפעלת זיקוקין די-נור יקפידו לפעול על פי ההנחיות האלה:
 - (1) הכנסת זיקוקים למחנה והפעלתם תיעשה אך ורק באמצעות מפעיל מורשה בעל היתר ותעודת הפעלה המעידה כי הוכשר בידי משרד העבודה להפעלת זיקוקים.
 - (2) לצורך הפעלתם של זיקוקים שקוטרם 40 מ"מ ומעלה יש לקבל את האישורים האלה:
 - אישור המשטרה המקומית, באמצעות חבלן משטרת
 - אישור מכבי אש, הכולל הוראות בטיחות באש
 - אישור המפקח האזורי על העבודה ממשרד התמ"ת.
- הפעלת זיקוקים שקוטרם מתחת ל-40 מ"מ אינה מצריכה קבלת אישורים אלה.

7.6.5 הדלקת מדורות

- א. מיקום המדורה ייקבע על ידי אחראי האירוע ויושם דגש על הדרישות המפורטות להלן.
- השטח יהיה נקי מקוצים, מעשבים, מעצים ומשיחים.
 - המרחק ממבנים וממתקנים יהיה סביר.
 - אסור בהחלט להדליק מדורה מתחת לקווי חשמל וטלפון.
 - אסור בהחלט להדליק מדורה בקרבת מתקני דלק.
 - ביערות ובחורשות יש להדליק מדורה במקומות המיועדים לכך בלבד.
- ב. יש לנעול נעליים שלמות וללבוש מכנסיים ארוכים וחולצה מתאימה להגנה על הגוף מפני גצים וגחלים ומפני עקיצות זוחלים הנמשכים אל חום המדורה ועלולים להיות ארסיים.
- ג. שטח האש של המדורה יהיה מסומן באבנים מסביב למדורה במרחק של 1.5 מ' לפחות, כדי למנוע מילדים להתקרב אל האש. יש לתת תשומת לעובדה שמדורה גדולה במיוחד עלולה להתמוטט.
- ד. את המדורה יבעיר האחראי בלבד. יש להזהיר מפני מסמרים חלודים ומזהמים הנעוצים במשטחי העץ המשמשים לבעירה העלולים לפצוע את המשתתפים.
- ה. אסור להבעיר אש באמצעות חומרים דליקים כגון בנזין ונפט. כמו כן אין להחזיק חומרים אלו בקרבת המדורה.
- ו. אסור להשליך מכלים ריקים מכל סוג, חזיזים, קליעי נשק או עץ צבוע בצבעי שמן למדורה. כמו כן התזת דלק על אש בוערת אסורה ומסוכנת מאוד.
- ז. הוספת עצים וקרשים לליבוי המדורה תיעשה על ידי האחראי תוך שמירה על כללי הבטיחות.
- ח. יש להחזיק בקרבת המדורה אמצעי כיבוי כמו מים או חול למקרה של התפשטות האש.
- ט. אם יש כוונה לישון באזור המדורה, יש לכבות את המדורה באופן מוחלט מבעוד מועד.
- י. בסיום האירוע יש לוודא כיבוי מוחלט של המדורה בעזרת חול או מים.
- יא. אסור להשתמש ולהפעיל זיקוקין די-נור בשטח בית הספר ובאירועי בית הספר.



הוראות בטיחות בתחום כיבוי האש בטקסי אש

1. כתובות אש:

- א. כתובות האש יעשו אך ורק מיוטה וסולר! חל איסור חמור על שימוש באמצעים פירו טכניים: בנזין, אבק שריפה, זיקוקין, צמר פלדה, מסכי אש וכו'.
 - ב. כתובות האש התפוסות על סנאדות יקשרו במרחק שלפחות 30 סנטימטר מהסנאדה מכל צד.
 - ג. היתרים העשויים מחבל התפוסים לכתובות יהיו בעלי "אוזניים" העשויות מחוט שזור, באורך של לפחות 40 סנטימטר מכל צד, כמו כן היתר יהיה מסומן בסס"ל.
 - ד. מיקום הכתובות יעשה באופן הבא:
 1. בתוך השורה מרחק של 2.5 מטר בין כתובת לכתובת.
 2. בין השורות יהיה המרחק: גובה הכתובת + מטר למניעת אפקט דומינו.
 3. שטח הכתובות יופרד מהקהל ויהיה במרחק מינימאלי של 25 מטר.
 4. השטח שעליו מתקיים טכס האש יהיה פתוח נקי מעשבים גבוהים, קוצים ושאר חומרים דליקים מינימום 15 מטר.
 - ה. כתובות זזות יופעלו באחת מהצורות הבאות:
 1. ע"י משיכה (ללא הליכה) של חבל במרחק שמונע סיכון מתעופת גיצים.
 2. ע"י חבל שנשרף. יש לשרפו לאחר הדלקת הכתובת למניעת פגיעה במדליק.
 3. אין להפעיל כתובות באמצעים מכאניים, מנועים.
- יש למקם כתובות נעות במרחק מתאים משאר הכתובות ולדאוג למסלול פנוי ובטוח לתזוזת הכתובת.



- את החבל יש לקשור חוט ברזל שזור באורך של מטר לפחות.
 - יש לוודא יציבות הכתובות לפני ההדלקה ובעיקר לשים דגש על כתובות שהועמדו בימים שלפני יום הטכס.
 - יש למנות רכז בטיחות לשטח כתובות האש, בעל סמכות וניסיון בתחום ומצויד במגפון לצורך תפעול האירוע.
2. **לפידים יוכנו באופן הבא:**
- הלפיד מורכב מסנאדה שבקצה שלה מלופף תיל, על התיל תלופף היוטה והיא תאובטח בחוט ברזל שרוף, כמובן גם בלפיד יהיה סולר בלבד ולא שום חומר בערה אחר. **חל איסור מוחלט על הוספת חומרים דליקים לאחר הבערת הכתובות.**
3. **המדליקים:**
- א. יהיו חניכים מכיתות יא' יב', בעלי יכולת פיזית להחזיק סנאדה בגובה.
 - ב. המדליקים יהיו לבושים בגדים ארוכים, שיער רטוב ואסוף, נעליים סגורות.
 - ג. המדליקים לא יהיו שותפים בפעולת "הסילור" של הכתובות **במידה וכן** יש לדאוג למקלחת ולהחלפת בגדים מלאה!
 - ד. לפני ההדלקה יתקיים תדריך למדליקים ובו יותאמו הכתובות המודלקות לגובה המדליק, יש לדאוג לסנאדות ארוכות מספיק ולהתאימן לגובה הכתובות.
 - ה. יש לתרגל את ההדלקה לפני ביצועה על "יבש", תוך שימת דגש על מסלול ההליכה של המדליק(בורות, יתרים כיוון הרוח וכו') שלוש פעמים לפחות.



4. כיבוי אש:

- א. עד 5 כתובות יש להביא לשטח הכתובות עמדת כיבוי הכוללת לפחות: מטף אבקה 6 קילו, מחבט, שני דליי מים, דלי חול, שמיכת מילוט (וטרג'ל) ושקי יוטה רטובים בתוך חצי חבית. - יש לידע את שרותי הכבאות על הפעולה.
 - ב. עד 10 כתובות: יהיו שתי עמדות כיבוי לפי המפרט הנ"ל, אישור ויידוע שרותי הכבאות המקומית.
 - ג. מ-10 כתובות אש ומעלה תהיה עמדת כיבוי לפי המפרט הנ"ל על כל שורת כתובות, אישור ויידוע שרותי הכבאות המקומית.
 - ד. יש למנות חוליית כיבוי ושמכירה את ציוד הכיבוי ונקייה מסולר.
 - ה. יש לתדרך ביסודיות את חברי החוליה.
 - ו. על חוליית הכיבוי לוודא כיבוי סופי של הכתובות בתום הטקס.
- במחנה ישנה חובה לתאם ולאשר את האירוע עם רשות הכיבוי.**
5. מספר הכתובות באירוע יקבע עפ"י היכולת לעמוד במרחקי הבטיחות הרשומים לעיל.
 6. דף זה מפרט את ההנחיות הקשורות בבטיחות כתובות האש בלבד ואינו בא להחליף או לבטל הוראות אחרות הקיימות בתנועה, או בחוזרים רשמיים.



הוראות ביטחון ובריאות לחג המעלות

עם פתיחת פעילות חודש הארגון בתנועה, ברצוננו לרענן מספר הוראות בטיחות, הקשורות בהקפדה ובשמירה על חיי חניכינו ומשי-תתפי הפעילות. אנא מלאו הוראות אלו ואחרות, אותם אתם יודעים כלשונם ולפי רוחם.

כללי:

לקיום האירועים הבאים: הפגנות, עצרות, הרקדות המוניות וחגי מעלות, חובה להוציא רישוי עסק - האישור הינו אוסף של תיאומים בכתב עם הגורמים הבאים: המשטרה, מכבי אש, מד"א - התאום צריך לקחת בחשבון את ימי ההקמה והקיפול. באישור המשטרה יופיעו דרישות לנוכחות צוותי כיבוי ורפואה, יש למלא הנחיות אלו. דרוש תאום נוסף עם בעל השטח והעירייה וזאת בשני מישורים: התאומים בתחום היידוע הפורמאלי וכן למטרות הזמנה להשתתפות לברך או לתקצב.

בדבר האירועים הנ"ל, יש לעדכן את מחלקת המפעלים במרכז ואת רכז המחוז באמצעות "הטופס ירוק". יש לדאוג להגשת הטופס פרק זמן סביר לפני מועד האירוע, כדי לאפשר התארגנות, בהתחשב באילוצים המוכתבים על ידי רכז המחוז ורכז המפעלים... יש לתאם ברישוי האירוע את ההכנות, ההקמה לקראת והפרוק שאחרי.

לקט הוראות בטיחות בטקסי חג המעלות:

1. חל איסור חמור להשתמש בטקסי האש בחומרים פירוטכניים, מגנזיום, בנזין, אבק שריפה, זיקוקין, פגזים שבשבות אש, וכל חומר שאיננו יוטה וסולר!! חריגה מהנחיה זאת הינה פלילית והמדריך ישא באחריות אישית בשל כך!!!
2. המדריך יפרט את כללי ההתנהגות הקשורים לאירוע לכל המד"צים ואנשי פלוגת העבודה, שיעבירו אותם לכלל החניכים.



3. המדריך ימנה אחראי לבטיחות לטקסים ולאירועים.
4. האחראי לבטיחות יכין תוכנית פינוי, או סדר פעולות שיש לבצע בשעת חירום וימסור הנחיות לצוות המארגן בהתאם, יקרא וילמד את הוראות חוזר מנכ"ל בתחום.
5. יש לדאוג שבעת ארגון ובניית הטקס בשטח, ימצא לפחות מגיש עזרה ראשונה עם ציוד רפואי (כולל הימצאות שמיכת מילוט ווטרג'ל).

במות:

1. הבמות חייבות בבדיקת תקינות ויציבות על ידי בעל מקצוע, לא תוקם במה על בסיס בלתי יציב כגון: כיסאות ושולחנות. גובה הבמה לא יעלה על 40 ס"מ (למעט באולמות בהם הבמה היא קבועה) מעל 40 ס"מ גובה במה - חובה באישור מהנדס.
2. יש להתקין אמצעי עליה וירידה מהבמה, שיהיו מתאימים ויציבים.

חשמל:

1. מערכת התאורה תותקן אך ורק על ידי חשמלאי מוסמך, שיבדוק את תקינות חיבורי החשמל לפני תחילת האירוע (חשמלאי מוסמך אשר אושר על ידי העמותה ועובד בהסדר קבוע).
2. לא יורשה להפעיל מכשיר הקשור לרשת החשמל, אלא לאחר בדיקת חשמלאי מוסמך ובאישורו.
3. אין לתלות או להדביק קישוטים, שרשרות, כרזות ואביזרי נוי על גופי התאורה ועל חוטי החשמל.
4. מערכת החשמל תוגן באמצעות ממסר מגן התחשמלות.
5. הארכת חוטי חשמל תיעשה אך ורק באמצעות כבלים מאריכים תקינים ותקינים.
6. מערכת החשמל תותקן בגובה של 2.5 מטר ומעלה.



בטיחות באש:

1. **יש להכין אמצעי כיבוי אש** הכוללים : מטפי כיבוי, דליי חול ומים, בקרבת מקום האירוע/טקס ובהישג יד. יש למנות אחראי על הבטיחות וחוליה לתפעול ציוד הכיבוי, יש חובה **להמצאות שכמיית ווטרג'יל לחילוץ** נפגעי אש בכל טקס אש.
2. טקסי אש למיניהם (הדלקת משואות, סיסמאות אש, לפידים וכו') יתקיימו בחצר ולא באולם.
3. **מרכז חג המעלות ו/או האחראי לבטיחות, יתכננו וינהלו את הטיפול בענייני הבטיחות, והביטחון...**
4. המדורה, סיסמה, אבוקה וכדומה, יוכנו מבעוד מועד.
5. **מותר להשתמש בחומר דליק מסוג סולר** שיהיה ספוג בבד או בשקי יוטה.
6. **אין להשתמש בחומר דליק אחר.** יש להקפיד במיוחד לא להשתמש בחומרים נדיפים ודליקים כגון : בנזין, כוהל, אצטון וכו'.
7. הצתת אש, אבוקה, סיסמה, **תתבצע אך ורק על ידי מבוגר או חניכי יא'-יב' לאחר תדריך מפורט וניתוח הסכנות!**
8. חל איסור מוחלט על הוספת חומר דליק בעת הבעירה.
9. יש להקפיד ולהציב את האבוקות במרחק מינימאלי של 2.5 מטר אחת מהשנייה.
10. טקס אש יתקיים בשטח פתוח בלבד, נקי מעשבים, קוצים וחומר דליק אחר ובנוכחות מבוגר.
11. **יש להודיע לתחנת מכבי אש המקומית על קיום מפקד/טקס אש,** מומלץ לקיים הדרכה ולקבל הנחיות בשימוש באמצעי כיבוי אש.
12. יש להכין מבעוד מועד אמצעים לכיבוי אש בשטח המפקד/טקס אש. בגמר האירוע, קבוצת העבודה, בהשגחתו של האחראי על הבטיחות תהיה אחראית לכיבוי מושלם של המדורה סיסמה או אבוקה/משואה.



13. **חל איסור מוחלט לזרוק לאש מיכלי לחץ (ספריי) או חומרים העלו לים להתפוצץ (כגון: אסבסט, כדורים, אבק שריפה וכד').**
14. **בעת ביצוע תהלכות לפידים יש להקפיד על כללים אלו:**
 - **רוחב המסלול יהיה פי שניים מרוחב הטור המשותף בתהלכה.**
 - **סגירת המסלול תעשה כך, שכל ארבעה מ' תהיה יציאה ברוחב של מטר אחד. בין קבוצת הולכים אחת לשנייה יהיה מרווח של 3.5 מ' לפחות ובין שורה אחת לשנייה - פעם וחצי מאורך זרוע כולל לפיד (אורך הלפיד לא יעלה על אורך זרוע)**
 - **לכל קבוצת חניכים יש למנות אחראי.**
 - **יש לתרגל את החניכים בחניקת להבות.**

**צוות שמירת החיים במרחב החיים עומד לרשותכם
בייעוץ, בעזרה ובארגון האירוע.**



שימוש נכון בהלמניה ופטיש 5 ק"ג

השימוש בכלים אלו טומן בחובו סכנות רבות בעיקר בגפיים ובראש.

1. חובה לנעול נעליים בשימוש בכלים אלו.
2. יש לחבוש כובע (שאינו מפריע לשדה הראיה).
3. אין להשתמש בהלמניה או פטיש 5 ק"ג החל מדמדומים ראשוניים, במידה יש רצון לקיים פעילות יש להתייעץ עם רכז ממונה.
4. יש להשתמש בהלמניה עגולה שהחלק ההולם הוא עגול בלבד ולא בולט מגבולות השרוול.
5. השימוש בהלמניה יעשה בזוג בלבד!
6. גובה הזוג ההולם וכוחו צריך להיות שווה.
7. אם יש צורך באדם נוסף שיחזיק את הבזנ"ט על מנת לקבע אותו ראשונית לקרקע, עליו לאחוז את הבזנ"ט עם כפפות עבודה בחלק התחתון שלו, כך שלא תהיה סכנה לידיה מההלמניה. לאחר שהבזנ"ט נכנס מעט לאדמה אסור שיהיה אדם נוסף (שלישי) שמחזיק אותו בתחתיתו!
8. יש לתאם את מספר המכות לפני תחילת ההלימה עד 10 מכות.
9. יש לקרוא בקול את מספר המכות תוך כדי הלימה על מנת להישאר מתואמים.
10. בתום מספר המכות המסוכמות יש לעצור, לבחון האם הבזנ"ט בעומק הרצוי ולאחר מכן לחזור על הפעולה עד הגעה לעומק הרצוי.
11. חובת נוכחות תיק מע"ר ומע"ר בכל שימוש בכלים אלו (הלמניה, פטיש 5 ק"ג).
12. יש להשתמש בפטיש 5 ק"ג תקני, עם קת תקינה.
13. לפני השימוש יש לוודא כי ראש הפטיש מחובר בצורה טובה וחזקה לקת ואין סכנת התנתקות שלו בזמן השימוש.
14. השימוש עם פטיש 5 יעשה ע"י בן אדם אחד בלבד!
15. יש להחזיק את היתד בזוויות הרצויה בעזרת הרגל, לאחר מכן להלום מכות ראשונות בצורה זהירה ולא בעוצמה חזקה מדי עד לקבוע ראשוני של היתד באדמה.
16. לאחר קיבוע ראשוני יש להוציא את הרגל ולהמשיך להלום עד לעומק הרצוי.
17. בסיום העבודה יש לכסות את קצה הבזנט בכיסוי אשר יימנע פגיעה (ספוג, בקבוק חתוך וכו')